

Enhed
Lovkoordinering og
Internationale
Forhold

Sagsbehandler
Elsebeth Jarl
Brunés

Koordineret med

Sagsnr.
2016 - 3404

Doknr.
449975

Dato
21-02-2017

HØRINGSNOTAT
over
Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration
på det sociale område
(Mellemkommunal refusion ved efterværn)

1. Hørte myndigheder og organisationer

Udkast til lovforslag blev den 3. februar 2017 sendt i høring hos: Advokatrådet, Ankestyrelsen, BDO Kommunernes Revision, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn og Familier, Børnesagens Fællesråd, Børne og kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Børnerådet, Danske Advokater, Dansk Socialrådgiverforening, Deloitte, EY, Fabu, Foreningen af kommunale social- sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), ForældreLANDSforeningen (FBU), FSR – danske revisorer, Institut for Menneskerettigheder, KL, Landsforeningen Bopam, Landsforeningen af Socialpædagoger, Livsværk, LOS, Plejefamiliernes Landsforening, PricewaterhouseCoopers, Red Barnet, Rigsrevisionen, Røde Kors, Rådet for Socialt Udsatte, Socialpædagogernes Landsforbund, TABUKA, Ungdommens Vel, Ungdomsringen, Ungdommens Røde Kors.

Børne- og Socialministeriet har modtaget svar fra Ankestyrelsen, Foreningen af kommunale social- sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, ForældreLANDSforeningen, Institut for Menneskerettigheder, KL, LOS, PricewaterhouseCoopers og Rigsrevisionen. Ministeriet har endvidere modtaget et en henvendelse fra borgmesteren i Horsens Kommune til KL som høringssvar.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne svar

2. Høringssvarene

Institut for Menneskerettigheder, PricewaterhouseCoopers og Rigsrevisionen har meddelt, at de ikke har bemærkninger. Ankestyrelsen har tilkendegivet, at styrelsen ikke har bemærkninger til lovforslaget, der kodificerer den forud for principafgørelse 87-16 gældende praksis om adgang til mellemkommunal refusion ved efterværn.

KL og Foreningen af kommunale social- sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark har udtrykt tilfredshed med lovforslaget og med at ministeriet har handlet hurtigt. Også LOS finder lovændringen nødvendig og tilkendegiver, at den foreslåede overgangsordning med betaling af neutraliseringsbeløb er konstruktiv. ForældreLandsforeningen kan tilsvarende fuldt ud tilslutte sig, at det igen bliver lovbestemt, at der mellem kommunerne er adgang til refusion af udgifter forbundet med unge, der er bevilget efterværn. Efter foreningens erfaring og vurdering øger adgangen til refusion mellem kommunerne muligheden for kontinuitet i den unges tilværelse og i de konkrete tilbud til den unge.

KL, Foreningen af kommunale social- sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark og Horsens Kommune har herudover fremsat bemærkninger vedrørende forskellige elementer i lovforslaget eller fremsat forslag til andre lovændringer. Bemærkningerne behandles nærmere nedenfor

2.1. Ikrafttrædelsestidspunkt

Under henvisning til usikkerhed i kommunerne om håndtering af sager efter Ankestyrelsens principafgørelse 87-16 opfordrer KL kraftigt til at den foreslåede lovændring træder i kraft hurtigst muligt under respekt af lovprocessen. KL ser gerne, at ikrafttrædelse pr. 1. maj 2017 tilstræbes. KL anfører samtidig, at det er vigtigt, at fristen for tilbagebetaling af beløb, som er betalt til en anden kommune som følge af principafgørelsen tilpasses ikrafttrædelsestidspunktet. Hvis det besluttet, at lovændringen skal træde i kraft den 1. maj, bør fristen for tilbagebetaling efter KLs opfattelse fremrykkes, f.eks. til den 1. september.

For så vidt muligt at imødekomme KLs ønske, og samtidig sikre tid til behandling af lovforslaget i Folketinget, er den foreslåede ikrafttrædelsesdato ændret fra 1. juli 2017 i høringsudgaven af lovforslaget til 1. juni 2017. Samtidig er betalingsdatoen i lovforslagets § 2, stk. 4 og 5 foreslået fremrykket fra 1. oktober 2017 i høringsudgaven til 1. september 2017.

2.2. Tydeliggørelse af lovtekst og bemærkninger

KL opfordrer til, at lovtekst og bemærkninger bliver mere klare og tydelige, herunder anføres, at det kan være vanskeligt at gennemskue, hvilken retstilstand der henvises til, når der tales om den gældende retstilstand.

I lovforslaget er efter høringen foretaget en række præciseringer, og der er for at tydeliggøre lovforslagets indhold indsat en række eksempler i forslagens bemærkninger.

2.3. Retstilstanden, når en ung flytter til en anden kommune

KL udtrykker tvivl om, hvorvidt det har været lovgivers hensigt, at der skal være ret til mellemkommunal refusion, hvis en ung har været anbragt uden for hjemmet indtil det 18. år og efterfølgende på eget initiativ flytter til en anden kommune, når den unge har behov for og modtager efterværn i denne kommune.

Som det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 1 og af bemærkningerne hertil foreslås fastsat i retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 4, at når en ung umiddelbart inden det 18 år har været anbragt uden for hjemmet, har den kommune, der er opholdskommune efter den unges fyldte 18 år, ret til refusion fra den anbringende kommune.

Et relevant eksempel herpå er den situation, hvor et barn eller en ung under 18 år, af en kommune A, er anbragt uden for hjemmet i en anden kommune, B, og hvor den unge efter det fyldte 18. år har behov for efterværn i form af opretholdelse af døgnopholdet i B. Ikke mindst ved opretholdelse af døgnophold kan der være tale om en betydelig efterværnsudgift.

Som anført i bemærkningerne gælder lovforslaget imidlertid som efter tidligere Ankestyrelsespraksis også de tilfælde, hvor et barn eller en ung har været anbragt uden for hjemmet i den anbringende kommune A, indtil det 18 år, og der etableres efterværn i en anden kommune. Der kan herom henvises til Ankestyrelsens principafgørelse 64-14, der er kasseret og erstattet af principafgørelse 87-16.

Der er med det foreliggende lovforslag alene tilsigtet en ændring af den retstilstand, der følger af Ankestyrelsens principafgørelse 87-16. Høringssvaret om denne problemstilling har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

2.4. Administration af betalingsordning

Foreningen af kommunale social- sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark udtrykker tilfredshed med, at kommuner, der ikke har modtaget refusion for efterværn, efter lovforslaget efterfølgende har ret til betaling. Foreningen udtrykker håb om, at retningslinjerne for tilbagebetaling ikke er så administrativt vanskelige, at det giver unødige administrative opgaver.

Det anføres i lovforslagets bemærkninger til den foreslåede § 2, at neutraliseringsbeløb skal konteres på samme konto på den autoriserede kontoplan for kommuner som mellemkommunal refusion. Der er ikke fastsat særlige formkrav vedrørende betaling af neutraliseringsbeløb. Hensigten er således, at sådanne beløb på alle måder skal håndteres og registreres, på samme måde som mellemkommunal refusion. Det gælder alle neutraliseringsbeløb efter den foreslåede § 2, stk. 3, 4 og 5.

Forslaget lægger således netop ikke op til meradministration men til, at en efterfølgende betaling af neutraliseringsbeløb skal behandles og registreres på samme måde, som betaling af mellemkommunal refusion i den pågældende sag.

2.5. Forslag om ændring af reglerne om handlekommune for unge i efterværn

Horsens kommune har fremsendt brev af 7. februar 2017 til KL som høringsvar til Børne- og Socialministeriet. Heri foreslås den yderligere lovændring, at den anbringende kommune, skal være handlekommune for den unge under efterværnet på samme måde som det gælder, hvis en ung med betydelig og varigt nedsat funktions- evne får ophold i en boform efter voksenbestemmelserne i lov om social service (serviceloven) i umiddelbar forlængelse anbringelse udenfor hjemmet, eller hvis en ung med en sådan funktionsnedsættelse får opretholdt et døgnophold i familiepleje i en periode efter det 18. år efter reglerne i servicelovens § 76 a.

Formålet med nærværende forslag er, som ønsket af KL, hurtigt at genoprette den retstilstand vedrørende efterværn og mellemkommunal refusion, der blev opfattet som gældende ret, indtil Ankestyrelsens principafgørelse 87-16 ændrede praksis.

Horsens Kommunes ønske vedrører en ny og helt anden problemstilling, nemlig hvilken kommune der bør være handlekommune for unge i efterværn, som ikke er en del af dette lovforslag.

På den baggrund har høringsvaret ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.